

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

11 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Șchiopu Arcadie în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 iulie 2020, în cauza penală, privindu-l pe

MUNTEAN Constantin XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 13.06.2019 – 29.01.2020;

Instanța de apel: 31.03.2020 – 15.07.2020;

Instanța de recurs: 08.09.2020 – 11.11.2020.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, din 29 ianuarie 2020, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Muntean Constantin a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsa de 120 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

S-a încasat din contul lui Muntean Constantin 5500 lei în beneficiul părții vătămate Iacubov Tatiana.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Muntean Constantin la 24.08.2018, în perioada de timp între orele 00:10 - 07:00, acționând cu intenție directă, profitând de faptul că, nu este observat de nimeni, prin acces liber a pătruns în casa de locuit amplasată pe XXXXX, de unde pe ascuns a sustras un telefon mobil de model „Samsung Galaxy J5” cu IMEI nr. XXXXX și nr. XXXXX la prețul de 5000 lei și bani în numerar în sumă de 500 lei, bunuri cu care a părăsit locul infracțiunii, cauzând părții vătămate Iacubov Tatiana daună considerabilă în sumă totală de 5500 lei.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie aplicată pedeapsa de 1 an și 4 luni închisoare, iar prin aplicarea prevederilor art. 84 alin. (4) Cod penal, prin sentința

Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani din 15.11.2019, a-i stabilit acestuia o pedeapsă definitivă de 6 ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului, procurorul a invocat că, instanța de judecată, corect calificând faptele săvârșite de inculpat, i-a aplicat lui Muntean Constantin o pedeapsă prea blândă sub forma muncii neremunerate în folosul comunității de 120 ore. Acuzarea a considerat că, circumstanțele reale și personale reținute în sarcina lui Muntean Constantin indicau la faptul că pentru a atinge scopul pedepsei prevăzut de legiuitor la art. 61 Cod penal, cel mai eficient mijloc de corectare a acestuia ar fi aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 1 și 4 ani. Relevant este faptul că, comiterea de către o persoană a mai multor infracțiuni demonstrează gradul de pericol social sporit pe care-l prezintă persoana și necesitatea de a-i stabili o pedeapsă mai aspră decât persoanei ce a comis o singură infracțiune.

Astfel, apelantul a considerat că prin aplicarea unei pedepse mai blânde nu se va atinge scopul pedepsei penale, servind ca un exemplu negativ pentru alte persoane din rândul persoanelor predispuse la comiterea faptelor similare. Apelantul a conchis că pedeapsa stabilită inculpatului de către instanță este prea blândă și va duce la neglijarea scopului legii penale care în afară de aceea că apără, împotriva infracțiunilor, persoana, drepturile și libertățile acesteia, proprietatea, mediul înconjurător, orânduirea constituțională, mai veghează și asupra săvârșirii de noi infracțiuni atât de către făptuitor cât și de persoane terțe.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 15 iulie 2020, apelul procurorului a fost admis, cu casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei pentru infracțiunea comisă, și pronunțată în această parte, o nouă hotărâre conform modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Muntean Constantin a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b) Cod penal, și i s-a stabilit pedeapsă cu închisoare pe un termen de 1 an 4 luni cu executare în penitenciar de tip semiînchis. S-au menținut celelalte dispoziții ale sentinței.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, prima instanță a stabilit corect circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că inculpatul a comis anume infracțiunea care i-a fost imputată. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

La individualizarea și stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

Instanța de apel a considerat că instanța de fond greșit și-a motivat soluția de individualizare a pedepsei în privința inculpatului și nu a pătruns în esența problemei de individualizare a pedepsei, iar discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al circumstanțelor cauzei, precum și ignorarea unor aspecte evidente, au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și greșit motivate în privința aplicării unei pedepse prea blânde sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității de 120 ore.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, prevăzute de art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale ale Codului penal și în limitele fixate în partea specială a acestuia.

În speță, reieșind din soluția adoptată de instanța de fond, s-a constatat că la stabilirea și aplicarea pedepsei în privința inculpatului, prima instanță nu a ținut cont de scopul și criteriile de individualizare a acesteia, prevăzute de art. 61 și 75 Cod penal, nu au ținut seama de circumstanțele reale ale cauzei, de urmările prejudiciabile, circumstanțe care fiind analizate, per ansamblu, nu permiteau instanței stabilirea unei pedepse prea blânde în privința inculpatului.

La aplicarea pedepsei lui Muntean Constantin, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 76-78 Cod penal, de gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, inculpatul a comis o infracțiune intenționată care face parte din categoria celor mai puțin grave conform art. 16 Cod penal, de persoana celui vinovat – că inculpatul anterior a mai comis infracțiuni, nu este încadrat în câmpul muncii, de lipsa circumstanțelor atenuante și agravante.

Ținând cont de cele expuse, instanța de apel i-a stabilit lui Muntean Constantin recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, în coroborare cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, pedeapsa sub formă de 1 an și 4 luni închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, care având în vedere particularitățile cauzei va fi una echitabilă și va asigura atingerea scopului pedepsei, de reeducare și prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni de către el.

Referitor la solicitarea acuzatorului privind aplicarea art. 84 alin. (4) Cod penal, instanța de apel a considerat ca fiind neîntemeiată, or acuzatorul de stat a omis să prezinte în ședința de judecată dovadă că sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani nr.1-2804/2019 din 15 noiembrie 2019 este definitivă și irevocabilă.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Șchiopu Arcadie în interesele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar, fără a invoca prevederile art. 427 Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei cu menținerea sentinței.

În motivare recurentul a indicat că, instanța de apel nu a luat în considerație lipsa circumstanțelor agravante și existența celor atenuante manifestate prin

recunoașterea vinovăției, căința sinceră a inculpatului, personalitatea inculpatului, fără antecedente penale.

De asemenea, nu s-a ținut cont că, corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă și prin stabilirea unei pedepse mai blânde, prin care va fi atins scopul pedepsei de restabilire a echității sociale.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că acesta este vădit neîntemeiat.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Colegiul penal constată că recurentul în recursul declarat nu invocă nici un temei de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, însă, critică pedeapsa aplicată inculpatului, solicitând o pedeapsă fără privare de libertate.

După cum s-a menționat mai sus, Colegiul penal consideră că temeiurile pentru recurs semnalate de recurent nu sunt incidente în prezenta cauză, iar instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75, 76, 78 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, stabilite conform sancțiunii articolului incriminat iar în sprijinul statuării respective se relevă următoarele.

Așa cum se reține din doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru ca infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a quantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei

pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia au fost condamnat inculpatul.

Astfel, conform alin. (1) art. 75 Cod penal, persoanei recunoscută vinovată de săvârșirea unei infracțiuni, inclusiv prin procedura de judecare în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului Cod și în conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal, aplicate prin prisma prevederilor alin. (8) art. 364¹ Cod de Procedură Penală.

De asemenea, se reține că, la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după cuantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmând ca celelalte două criterii alăturate și distincte - persoana infractorului și împrejurările care atenuează sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, instanța de apel a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Circumstanțele ce au fost luate la baza individualizării fiind că, inculpatul a comis o infracțiune din intenție care face parte din categoria celor mai puțin grave conform art. 16 Cod penal, inculpatul anterior a mai comis infracțiuni, nu este încadrat în câmpul muncii, de lipsa circumstanțelor atenuante și agravante.

Prin urmare, dacă în cauză sunt prezente circumstanțe atenuante, prevăzute de art. 76 Cod Penal în coroborare cu prevederile art. 78 alin. (1), (2) Cod penal pedeapsa poate fi coborâtă până la limita minimă prevăzută pentru pedeapsa stabilită de sancțiunea normei Părții Speciale a Codului penal.

În speță, reieșind din soluția adoptată de instanța de apel, se constată că, la stabilirea și aplicarea pedepsei în privința inculpatului, instanța de fond nu a avut în vedere scopul și criteriile de individualizare a acesteia, prevăzute de art. 61 și 75 Cod penal, nu a ținut seama de faptul că dânsul a conștientizat cele săvârșite, anterior a fost judecat, având antecedentele penale, infracțiunea comisă se atribuie la categoria celor mai puțin grave, modul cum a fost săvârșită, circumstanțe care, per ansamblu, nu permit instanței stabilirea unei pedepse fără privarea de libertate după cum solicită recurentul

Reieșind din cele expuse, Colegiul concluzionează că instanța de apel a pronunțat o decizie întemeiată și motivată prin stabilirea în privința inculpatului a unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 1 an 4 luni cu executare în penitenciar de tip semiînchis, pedeapsă care răspunde scopului de corectare și reeducare a inculpatului prevăzut de art. 61 Cod penal, care va duce la formarea unei

atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale, iar argumentul invocat de recurent privind aplicarea pedepsei non privative de libertate, urmând a fi declarat ca neîntemeiat.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Șchiopu Arcadie în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 iulie 2020, în cauza penală privindu-l pe MUNTEAN Constantin XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 09 decembrie 2020.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion